



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

IV. Quid, & quotuplex sit Possessio, & quæ ejus privilegia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

jumentis uti ad arandum, ad agrum stercoreandum, & ad omne aliud ministerium, ad quod boves apti sunt; prout expressè habetur decisum *cit. l. Plenum. ff. de Usu & habitat. & §. 1. Instit. eod. cum concordantijs.*

16. Similiter, cui Usus domûs, seu inhabitatio ejus relicta fuit in testamento, aut aliunde competit de jure, potest quidem non solum in propria persona, sed etiam cum sua familia in ipsa habitare, imò & inquilinum secum recipere, aut aliquos hospites: non tamen potest domum alteri locare, neque inhabitationem ejus alicui concedere sine se, neque Usum hujusmodi vendere; prout similiter decisum habetur *l. Cui usus. & seqq. ff. de Usu & habitatione.*

Habenti Usum domûs quid liceat?

17. Ex quibus patet, minus esse juris in Usu, quàm in Usu-fructu: nam prædicta omnia (demptâ venditione Ususfructûs) competunt Usufructuario, non autem Usuario tantum. Cæterùm illis ipsis modis, quibus Ususfructus constituitur, vel finitur, etiam nudus Usus constitui, atque delinere solet, *cit. §. 1. Instit. de Usu & habitat.* de quibus plura Juris Consulti.

Minus juris est in Usu, quàm Usu-fructu.

QUÆSTIO IV.

Quid, & quotuplex sit Possessio, & quæ ejus privilegia?

18. **P**ossessio sic dicitur à pedibus, & sonat idem quasi *pedum possessio*, prout notatur *l. 1. ff. De acquirenda vel amitt. possess.* nam per pedum positionem super bona immobilia, ut puta super agrum, vel domum, solet acquiri Possessio. Tribuitur autem hoc nomen interdum ipsis rebus possessis; ut *Psalm. 77. Tradidit possessionem eorum igni. & Matth. 19. Erat enim habens multas possessiones, & alibi.* Verùm hoc loco Possessio accipitur pro actu, vel jure possidendi, à quo denominatur quis possessor. Et notanter sub disjunctione dictum est, *pro actu, vel jure possidendi*; hæc enim duo non sunt idem, & quamvis possint in simul conjungi (uti fit in Possessione juris & facti simul) adhuc tamen ab invicem separari valent, prout accidit in Possessione facti tantum. Hinc fit

Possessio unde sic dicitur?

variè accipitur,

19. CONCL. I. Possessio ut sic dividitur in Possessionem juris tantum, facti tantum, & in Possessionem juris & facti simul.

Hæc divisio. Ita

Ira in re communis; & patet inductione. Siquidem *Possessio juris tantum* (quæ alio nomine appellatur *Possessio civilis*) est ipsummet jus possidendi rem, solo animo retentum: & habetur, quando quis rem suam ipso facto non amplius possidet, nihilominus de jure, sed solo animo, ejus possessionem retinet, & continuat. Hoc modo civiliter, seu de jure possidet, qui abest quidem à rebus suis, adhuc autem animo eas possidet, seu occupat, eò quòd non discesserit inde animo relinquendæ possessionis, sed postea reversurus.

Possessio facti, seu naturalis tantum, &

Possessor bonæ, & malæ fidei

20. *Possessio facti tantum* (quam & *naturalem tantum* appellant) est solus actus possidendi sine jure: & talem duntaxat possessionem habet possessor rei alienæ, eò quòd jure possidendi sit destitutus. Ubi simul advertendum, quòd si possessor rei alienæ possideat eam ut suam bonâ fide (id est, si ipse habeatur pro domino, ac ipsemet bonâ fide credat, se esse dominum hujus rei, reverà tamen non sit, sed ad alium pertineat rei illius dominum) tunc dicatur is *Possessor bonæ fidei*, atque ejusmodi rem bonâ fide possidere. Si quis verò rem alienam malâ fide possideat, benè sciens, eam rem non esse suam, prout fur possidet rem furtivam, dicitur is *Possessor malæ fidei*.

Possessio juris & facti simul, quid?

21. Tandem *Possessio juris & facti simul* (quæ etiam *civilis & naturalis simul* est) vocatur ea, quæ includit simul utrumque, id est, tam jus, quàm actum possidendi. Et talis *Possessio* competit cuilibet domino, rem suam per corporalem insistentiam possidenti; id est, qui in re, quam de jure possidet, vel in aliqua parte ejus præsens existit, aut saltem res possessa est in conspectu ejus, ut ipsam videat, vel partem ejus: nam quodlibet horum sufficit ad *Possessionem facti* seu naturalem continuandam, sive deinceps tale quid fiat per se, sive per alium suo nomine. Et de hac loquendo, ulterius sit

Possessionis definitio explicatur.

Res incorporales propriè non possidentur.

22. CONCL. II. *Possessio* est rei corporalis detentio, corporis, & animi, & juris adminiculo. Ita Glossa communiter recepta *L. 1. ff. De acquirenda vel amitt. possess.* Dicitur, *detentio rei*: quia ad hoc, ut quis rem actu possideat, necesse est, eam aliquo modo detinere, seu occupare, vel per se, vel per alium, qui suo nomine eam detinet: hoc enim essentialiter requiritur ad *Possessionem juris & facti simul*, de qua procedit data definitio. Et additur, *rei corporalis*: nam res incorporales propriè non possidentur, sed dicuntur quasi possideri, arg. c. *Cum Ecclesia. de Causa Possess.* ubi Pontifex possessionem juris spiritualis eligendi, appellat *quasi posses-*

possessionem, junctâ l. Sequitur. §. Si viam ff. de Usucap. Porrò Res corporales sunt eæ, quæ ex sui natura tangi possunt: veluti ager, vestis, equus, aurum, & hujusmodi. Res incorporales verò, quæ tangi non possunt: ut sunt ea, quæ consistunt in jure, v.g. jus eligendi, jus patronatus, jus ad hæreditatem, Ususfructus, & alia hujusmodi jura.

23. Dicitur ulterius, corporis, & animi adminiculo. Quia ad Possessionem unum sine altero non sufficit, sed requiritur, ut quis rem corporaliter apprehendat, seu detineat; simulque ut eam detineat tanquam suam, sicque animo possidendi, & non solum nomine alterius ipsam habeat. Hinc Depositarius (id est, ille, qui rem alterius apud se depositam retinet) non dicitur possidere Depositum, quia non detinet illud animo possidendi, ac retinendi sibi. Additur verò, & juris adminiculo: quæ particula sonat idem, ac jure non refragante, sive, ut habeatur possessio illa non contra jus & fas: nam data definitio convenit Possessioni juris & facti simul. Et per hoc excluditur Possessio manifestè injusta, qua v.g. fur, aut alius rei alienæ in vafor, possidet rem alienam: siquidem talis non habet Possessionem juris & facti simul, quia non detinet rem illam juris adminiculo, sed contra jus & fas; quamvis habeat Possessionem facti, seu naturalem.

24. Quæres, quidnam privilegii conferat Possessio? Resp. plura sanè privilegia, & commoda afferre Possessionem: adeò quidem, ut quando à duabus partibus litigantibus de proprietate alicujus rei controversia coram Judice agitur, plerumque, & ferme semper, existat ingens contentio de ipsa Possessione; uti notatur §. Retinenda. Instit. de Interdictis.

25. Et primò quidem in tali casu, si videlicet oboriatur controversia inter quosdam derei proprietate, sive dominio, & adhibita diligenti inquisitione maneat adhuc dubium, cujusnam res illa sit: tunc melior est conditio possidentis, & ipsi adjudicabitur causa, juxta Reg. 65. Juris in 6. In pari delicto, vel causa, prior est conditio possidentis. Deinde Possessio parit in judicio presumptionem dominij: unde in prædicto casu possessor non tenetur probare, rem esse suam, sed alter, qui eam repetit; & quidem, si hic non satis probaverit rem esse suam, nihil obtinebit, sed alter remanebit in possessione, etiamsi reverà res eius non sit; prout expressè habetur cit. §. Retinenda. Instit. de Interdictis. Ulterius Possessio, si sit bonæ fidei, suo tempore parit præscriptionem; id est, facit, ut res, quæ priùs reverà non erat tua, elapso tempore à jure definito fiat tua, ita ut non amplius teneatur

Res corporeales, & incorporales, quæ?

Depositarius non possidet, cur?

Possessionis privilegia, plura.

Enumerantur præcipua.



[a] Dist. 6. ris eam domino, postea primùm ipsam repetenti, restituere; de quo plura inferius (a) agendo de Præscriptione.

seqq.

Possessor, si spoliatur, ante omnia restitui debet.

26. His accedit, quòd si Possessor privatâ alicujus violentiâ de possessione rerum suarum exturbetur, aut eâ clam spoliatur, ante omnia debeat fieri restitutio spoliati; non obstante, quòd occupator alleget titulum, velitque probare, rem illam esse suam. Generaliter enim restitutio spoliati ante omnia fieri debet, c. In litteris. & seqq. de Restitut. spoliati. Nec potest cogi spoliatus (dummodò probaverit, se per adversarium violentè, aut clam, possessione rei suæ spoliatum fuisse) ad alios causæ articulos respondere, donec sibi restitutio spoliati facta sit: & tunc primùm pars adversa, si quidpiam proponere voluerit, audiri debet, arg. c. 1. & c. Conquerente. eod. cum concordantijs. Tandem Possessor ab altero invasus potest vim vi repellere, remque suam defendere, etiam armis, si ita opus fuerit; aut jam expulsus, possessionem suam repetere, dummodò id statim sive incontinenti fiat, c. Olim, de Restitut. spoliatorum, & l. Idem est. ff. de Vi & vi armata.

Possessor invasus potest vim vi repellere.

DISTINCTIO IV.

De Objecto, & Subjecto capaci Dominiij.

QUÆSTIO I.

Quænam cadant sub objectum Dominiij?

De cujus Dominio hic agatur?

1. **N**on est sermo in proposito de Dominio Dei, quod esse supremum atque perfectissimum in omnes creaturas, de fide est. Neque agitur hic de Dominio Angelorum, sed duntaxat de Dominio hominis, investigando, quænam cadant sub perfecto Dominio hominis; id est, quænam sint illæ res, in quas homo potest habere Dominium perfectum.

Sub Dominium hominis cadunt?

2. **CONCL. I.** Omnes res corporeæ inferiores, utputa agri, montes, flumina, plantæ, bestię, metalla &c. cadunt sub Dominium hominis. Ita communis; & patet ex illo Gen. cap. 1. Cre-